

Svenska Jägareförbundet

SKJUTLEDARUTBILDNING 2022

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET

Skjutledarutbildning

© SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET
ÖSTER MALMA
Telefon 077-1830 300

Innehåll

Innehåll

- Vilka skyldigheter har en skjutledare
  - Vilka rättigheter har en skjutledare
  - Vilket ansvar har en skjutledare
  - Vilken information ska finnas tillgänglig på skjutbanan
  - Vad ska finnas för material på skjutbanan t.ex. första förband övrig hjälputrustning, telefon att ringa 112
  - Skjutledarens personliga utrustning t.ex. hörselskydd
  - Erforderliga tillstånd för banan (polismyndigheten, kommunens miljö och hälsa, länsstyrelse)
  - Försäkringar för klubben, funktionärer och skyttar.
  - Märken till försäljning samt plansch över dessa
  - Info angående skyttebevis
-

Skjutledarutbildning

Denna information riktar sig till den som är skjutledare på en skjutbana om vilket ansvar och skyldigheter som detta uppdrag innebär.

Det ska också vara en hjälp för klubben angående vilka rättigheter och skyldigheter den har. Informationen är till stor del hämtad från Säkb, civilt skytte 2020 som är ett material som Skyttesportförbundet, Svenska Jägareförbundet och Svenska Pistolförbundet tagit fram. Svenska Jägareförbundet har därefter beslutat att regelverket ska gälla för de skjutbanor som är anslutna till förbundet.

Försäkringsfrågorna har beslutats i samråd med If som är Jägareförbundets försäkringsbolag.

Styrelsens ansvar

- Styrelsen är ansvarig att gällande tillstånd finns för verksamheten.
- Styrelsen skall informera alla berörda om vad det innebär att vara skjutledare.
- Styrelsen eller årsmötet skall utse de skjutledare som ska skriva ut älgskyttebevis för klubben. Dessa ska också vara skjutledare vid klubbens öppettider för allmänheten, allt i enlighet med försäkringsvillkoren.
- Om klubben har egna vapen ansvarar styrelsen för att en eller flera personer utses att vara ansvariga för förvaring av klubbens vapen samt meddelar polismyndigheten vilka det är.
- Klubben ansvarar att anmäla till polisen när besiktningen ska utföras av banan, normalt vart 5:e år. Banan ska även under åren mellan besiktningarna uppfylla kraven i SäkB.

Försäkring Jägareförbundet via If

- Försäkrade är tjänstgörande funktionärer, provledare samt deltagare i av auktoriserad provledare anordnat praktiskt och teoretiskt prov för jägareexamen.
- Dessutom är den försäkrad som av Svenska Jägareförbundet är registrerad funktionär och deltagare i Svenska Jägareförbundet eller till förbundet ansluten lokal jaktvårdsorganisation anordnad ungdomsverksamhet eller annan utbildning.
- Försäkringen gäller vid olycksfallsskada som inträffar under deltagande i ovanstående stycke beskriven verksamhet. Försäkringen gäller även vid direkt färd till och från verksamhet.

Försäkrade är tjänstgörande funktionärer, provledare samt deltagare i av auktoriserad provledare praktiskt och teoretiskt prov för jägareexamen.

Skyttens eget ansvar

- Var och en har ett ständigt ansvar för sin egen och andras säkerhet
- Alla skyttar och funktionärer ska aktivt medverka till att säkerhetsbestämmelser följs
- Den som upptäcker att någon bryter mot säkerhetsbestämmelserna eller som uppfattar annan fara skall omedelbart ingripa
- Vapen ska alltid betraktas som om det vore laddat, dvs alltid brytna vapen eller utdragna slutstycken, aldrig peka med vapen mot personer etc.

Säkerhetsansvarig/Skjutbanechef

- Ansvarar för banorna uppfyller säkerhetskraven.
- Utfärdar skriftlig instruktion till skjutledare för användande av skjutbanan.

Tävlingsledare

- Är säkerhetsansvarig vid tävlingar. Vid varje skjutstation skall tävlingsledaren se till att det finns en skjutledare.

Skjutledare

- Enligt SäkB ska funktionärer på banan vara välutbildade.
- Skjutledaren viktigaste uppgift är att se till att säkerheten uppfylls under skjutning. En annan viktig uppgift är det ska vara trevligt att komma till skjutbanan.
- Vid all skjutning ska en skjutledare utses. Är det endast en person som skjuter på banan är denne skjutledare och ansvarig för skjutningen.
- Utses en särskild tävlingsledare, lyder skjutledaren under denne. Detsamma gäller för övriga funktionärer.
- Skjutledare ska vara väl insatt i gällande säkerhetsbestämmelser och närmast ansvarig för att åtgärder vidtas för att förebygga olyckshändelser vid skjutningen.
- Skjutledaren ska ha god kännedom om den skyttegren som denne är satt att leda.
- Skjutning får endast ske på kommando från skjutledaren.
- Ska före skjutning se till att säkerhetsavspärningar mm är i funktion och informationsskyltar finns på plats samt att semaforerna är inställda på grön färg.
- Ska under skjutning kontrollera att skyttarna följer de kommandon som ges och i övrigt hanterar vapnen korrekt. Skytt kan avvisas för dagen av skjutledare, information ska snarast ges till styrelsen om det inträffade.
- Ska under skjutning vara observant och avbryta skjutningen vid fara genom kommandona ”Avbryt” eller ”Eld upphör” etc
- Ska efter skjutning ge kommando för att serien är slut.

- Ska efter skjutning se till att inga vapen har ammunition i patronläge eller magasin.
- Se till att inget skytte sker på andra tider de som banan har tillåtelse att skjuta.
- Är det person vid målplats i markörskydd bör de ha signalfärgad väst
- Vid hagelskytte ska inga patroner finnas i patronläge när förflyttning sker mellan skjutstationer (undantag vid EM Trap *Game Trench*)
- På station får patron finnas i patronläge med brytet vapen i väntan på sin tur. Vapnet ska hela tiden vara i skjutriktningen. Vapnet får inte slås ihop förrän det är dennes tur.

Utlåning av klubbens vapen

- Funktionärer utsedda av styrelsen eller ingår i av styrelsen beslutad jourlista äger rätt att förfoga över klubbans skjutvapen licensen ska medföras. Det kan vara bra att medföra protokoll där det framgår att man är funktionär på banan.
- Uppsikts utlåning får ske till skyttar som står under omedelbar uppsikt av skjutledaren som är ansvarig för klubbens vapen.
- Skjutbanor som är medlem i Svenska Jägareförbundet är tjänstgörande funktionärer, provledare samt deltagare i av auktoriserad provledare anordnat praktiskt och teoretiskt prov för jägarexamen, är försäkrade.
- Person som fått vapenlicenser återkallade, vapen förverkade eller vapen omhändertagna av polisen får inte låna vapen utan att ha tillstånd från polisen att låna vapen. Gällande föreskrifter se nedan.

RPSFS 2009:13

”Av bestämmelsen framgår emellertid också att den inte hindrar att ett vapen efter särskilt tillstånd från polismyndigheten lånas ut för övning t.ex. för att avlägga prov för jägarexamen eller tävling som äger rum under uppsikt av en sådan sammanslutning som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen.”

Förvaring av klubbens vapen

Skjutvapen som klubben innehar vapenlicens för skall förvaras i enlighet med bestämmelserna i vapenlagstiftningen och Rikspolisstyrelsens föreskrifter. Förvaringen av klubbvapen sker oftast på två sätt, antingen hemma hos någon funktionär eller vid skjutbanan.

Är förvaringsutrymmet placerat i en föreningsfunktionärs bostad och avser förvaringen högst 20 övriga vapen (även egna vapen inräknade), får vapnen förvaras i ett säkerhetsskåp.

Vid förvaring på skjutbanan gäller att vapnen ska förvaras i ett värdeskåp som är placerat inom ett fysiskt skalskydd och som är försett med ett larm i larmklass 3. Även det fysiska skalskyddet ska vara försett med ett larm i larmklass 3.

Ofta har klubben fått en särskild förvaringsföreskrift om hur vapnen skall förvaras. Sker någon förändring beträffande vapenförvaringen skall detta meddelas till polismyndigheten.

Tillhandahålla ammunition på banan

Klubben får utan särskilt tillstånd tillhandahålla ammunition i de kalibrar som klubben själv har motsvarande vapen till, dock endast för skytte vid banan. Innehar klubben inga egna vapen eller önskar klubben tillhandahålla ammunition i andra kalibrar än man har motsvarande vapen till krävs ett särskilt tillstånd från kommunen.

Bevis över avlagt prov

Vid jouröppet bör skjutledaren ha med sig intyg att skriva ut på genomförda skjutningar. Intygsblock finns att beställa för jaktskyttebanor som är medlem i Jägareförbundet hos jaktskytteansvariga tjänstemän i Jägareförbundet. Jägareförbundet har tagit fram små klistermärken för de som har skjutit godkänt bronsmärke på älg och högviltsprovet. Dessa ska klistras på baksidan av medlemskortet. Dekalerna sänds ut under våren gratis till Jägareförbundets skjutbanor. Dessa bör skjutledare ha med sig och fråga de som skjutit godkänt om de vill köpa.

Information om vad skjutledaren har vid banan

- Intyg om avlagt märkesskjutning och förteckning över vilka märken som finns.
- Ha med och skriva ut "Mitt skyttebevis" och intyga avlagt skytte.
- Pluttar för avlagda skjutningar till medlemskortet Jägareförbundet
- Skjutledare bör informera om medlemskap i jaktskytteklubben. Viktigt är att klubben har många medlemmar. Detta dels för ekonomin samt att om klubben får problem, tex kommunens miljö och hälsa, så är det större möjligheter att påverka med fler medlemmar i klubben. Kommunen tar ogärna otrevliga beslut om det är många medlemmar i klubben.

- Skjutledaren bör också informera om hur viktigt det är att skytten är medlem i Jägareförbundet. Detta då förbundet arbetar aktivt med att hjälpa klubbarna att kunna få behålla sin verksamhet. Ger råd till klubbar hur de ska agera när de får problem, tex kommunens miljö- och hälsa. Tar fram material och utbildar instruktörer till banorna mm.

Reglementen

På www.jagareforbundet.se finns de reglementen som gäller för märken samt ett för tävlingsverksamheten för Jägareförbundets skytte.

Informationsbroschyrer

Jägareförbundet har tagit fram ett antal informationsbroschyrer om skytte och för att göra jakten säkrare, bl.a. ”Mitt träningskytte” och ”Roligare skjutövningar” (Säkrare Jakt-broschyren)

Här finns exempel på bra skjutövningar som liknar jaktlika situationer. Viktigt är att man vid skytte från andra skjutplatser på banan än de permanenta måste tänka på säkerheten. Det är såväl skjutledaren som skytten som är ansvarig för detta. Måltavlan får aldrig placeras så att säkerheten eftersätts.

Fler foldrar om säkrare jakt finns att hämta på Jägareförbundets hemsida www.jagareforbundet.se

Skytte med Slug

Enligt säkerhetsbestämmelserna jämförs detta skytte med skytte med k-pist. Det innebär att det inte p.g.a. av rikoschettrisen får finnas markörer vid målplatsen.

Skytte på 50 metersbanan

Om annan kaliber än 22 ska användas måste banan vara godkänd för detta av polismyndigheten. Vilken kaliber som får användas vid banan framgår av polismyndighetens godkännande av banan.

50 m-banor för vildsvinsskytte bör i högre utsträckning användas även till träning på älg med vapen i kaliber 22. Det finns en framtagna älgfigur för löpande viltmålsbana 50 m. Med den långsamma, 320 m/s, ammunitionen till 22:an är det samma framförhållning som på 80 m banan.

Elektronisk markering

För elektronisk markering och visning av träff på skärm är det tre system som finns på Svenska jaktskyttebanor idag, SIUS ASCOR, Megalink samt Kongsberg.

Jägarexamen

Provbana som är godkänd för avläggande av prov för jägarexamen beslutas av Jägareförbundet på platser efter det behov som finns i länet. De som ska vara provledare går en utbildning och blir därefter förordnade av polismyndigheten på 5 år. Banans jägarexamensverksamhet kontrolleras med jämna mellanrum av Jägareförbundet.

Instruktörer

Jägareförbundet utbildar instruktörer som kan hjälpa andra att bli bättre skyttar, från nybörjare till etablerade jägare. Dessa ska regelbundet gå vidareutbildningar och redovisa sin aktivitet som instruktör. Detta för att de ska vara uppdaterade och välutbildade. De utbildade instruktörerna med namn och telefonnummer bör finnas anslagna på banan och eventuell hemsida.

Hagelskytte med stålhagel

Mål och målanordningar får inte vara av metall och ingen får vistas i maskinhus. Den som manövrerar målen ska befinna sig bakom skytten. Alla som befinner sig på kortare avstånd än 30 m från målet ska använda skyddsglasögon.

Referensmaterial

SäkB – beställs hos www.skyttesport.se

Faktablad F 46 Skjutbanor från kommunförbundet – beställs hos Sveriges kommuner & Landsting www.mattboken.se/

Försäkringsfakta Jägareförbundet www.jagareforbundet.se

Reglementen Jägareförbundet och Skyttesportförbundet www.jagareforbundet.se

Säkerheten först!

Några kom ihåg på skjutbanan

- Lämna inte ditt vapen utan tillsyn!
- Rikta aldrig ditt vapen mot någon!
- Betrakta alla vapen som laddade!
- Kontrollera att vapnet inte är laddat!
- Ladda när skjutledare sagt till!
- Gör patron ur om något inträffar eller om skjutledare säger till!
- Bryt/öppet slutstycke på ditt vapen när du inte skjuter!
- Vid klick, vänta i skjutläge i minst 5 sekunder!
- Vid olycka ring 112, uppge vad som inträffat!
- Fråga om du är osäker!

Bilaga 1: Exempel på Skjutbaneinstruktion Kulbanorna

Banan ägs av Skytteklubben Jsk i Skytte kommun. Banans tillstånd från kommunen och Polismyndigheten samt Statens Skytteombud är utställd på Skytteklubben Jsk som är ansvarig för banan. Tillståndet gäller tom 2024-XX-XX

Klubben är också medlem i Jägareförbundet Västmanlands län samt Skyttesportförbundet.

1. Skjutbanechef och säkerhetsansvarig är

- Hela skjutbanan Anders Andersson 070-1234567
- Viltmål 80m (älgbanan) och inskjutning Bernt Berntsson 070-8901234
- Viltmål 50m (grisbanan) Carl Carlsson 070-5678901

2. Berättigad att använda banan under banans öppettider är

Medlemmar i Skytteklubben Jsk. Under jourtider när skjutledare finns är banan öppet för alla.

3. Tillåtna skjuttider är

Måndag – torsdag	kl. 08.00 - 20.00
Fredag - söndag	kl .08.00 – 17.00

4. Vid skjutning

Skall alla skyttar anmäla sig till skjutledaren. Skjutledare ska alltid utses. Är medlem själv på banan är denne skjutledare.

Skytte får endast ske när semaforen visar grön färg, när inget skytte pågår ska den vara på rött.

5. Tillåtna vapen

Kulvapen upp till klass1.

6. Tillåtna skjutplatser och skjutriktningar

Skjutning får ske från anlagda skjutplatser på 50m och 80 m men från platser mellan dessa vallar mot mål placerade i målställen eller närmare kulfånget..

7. Sjukvårdsmaterial

Finns i Paviljongen vid parkeringen vid hagelbanorna. Ambulans tillkallas genom larmnumret 112.

Banans Kordinater är 00 11 33 N 44 55 66 E

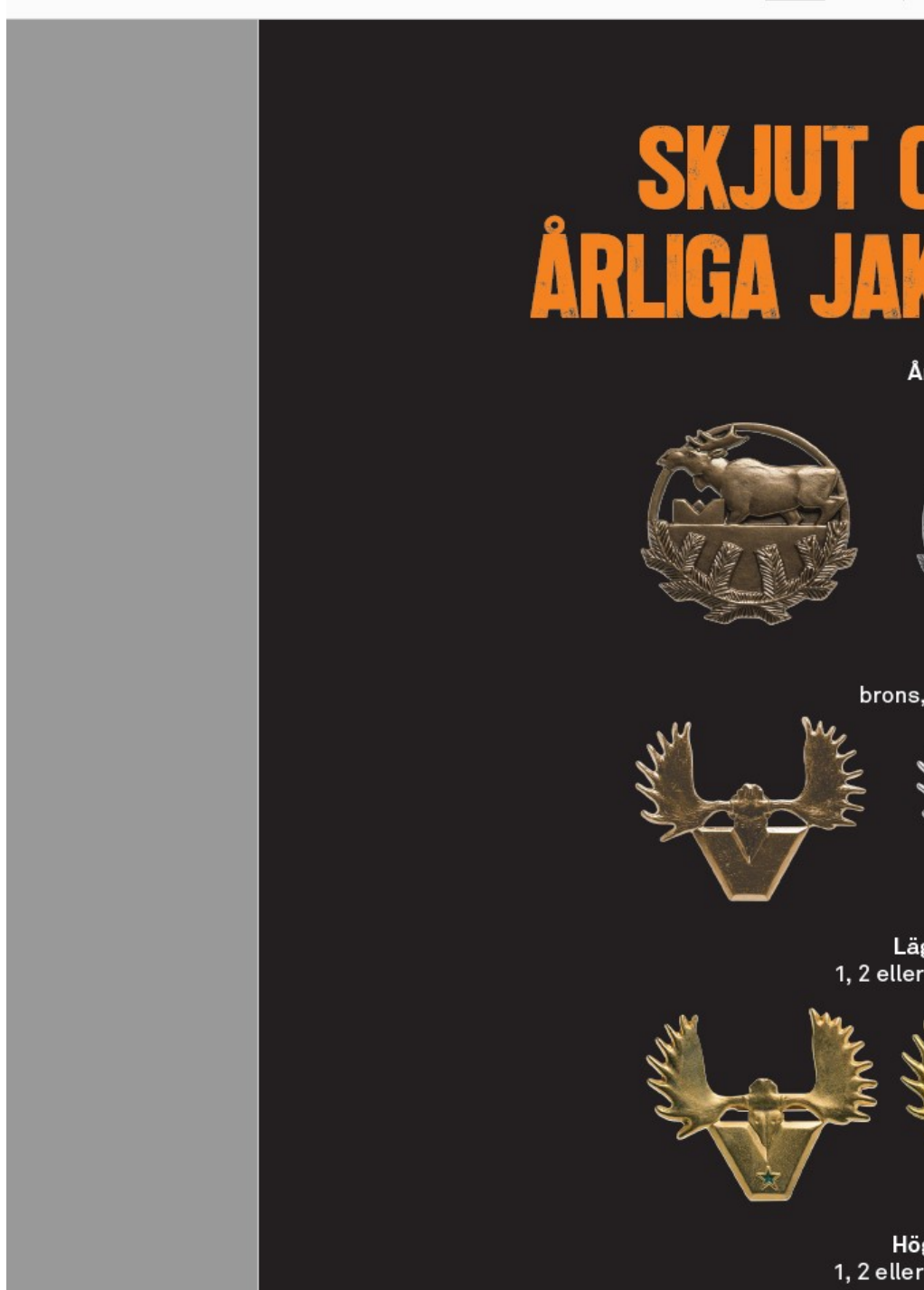
Närmaste telefon finns i paviljongen, om den är låst är det vid Storgården 1 km söderut.

Skytteklubben Jaktskytteklubb

e.u.

Daniel Danielsson

Ordförande

Älgskyttemärken för varje år samt påbyggnadsmärken

Märkena beställs av klubben hos skytteansvarig tjänsteman i Svenska Jägareförbundet

Finns för varje år och sedan vart tredje år tills 60 års skytte.

JAKTM

Delta i Jaktmatchen på din hemmabana och **vinn en Merkel Helix med sikte och ljuddämpare**. Skjut minst brons på Jägareförbundets älgskyttemärke med Norma Jaktmatch och vapenpaketet kan bli ditt.

FÖR ATT DELTA

Skicka in locket från asken med Jaktmatch du skjutit med, där resultatet eller stämpel ska vara signerat av skjutledare. Skriv ditt namn, adress och telefonnummer samt en kort motivering varför du skjuter med Norma. Skicka det signerade locket i ett kuvert och skicka till:

RUAG Ammotec Sweden AB
Dammbrovägen 1
691 80 Karlskoga
Märk kuvertet Jaktmatchen

På Jaktmatchen.se hittar du mer info och fullständiga tävlingsregler!

För skjutledaren

Om någon begär det och skjutit godkänt Jägareförbundets bronsmärke samt skjutit med Norma Jaktmatch

Underskrift av skjutledare på locket av en jaktmatchask

Skytt sänder själv in det till RUAG i Karlskoga